

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie

K. Z.

skazanego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 21 maja 2020 r.,
w trybie art. 535 § 3 k.p.k. kasacji obrońcy skazanego od wyroku Sądu
Okręgowego w P. z dnia 20 sierpnia 2019 r., sygn. akt II Ka (...), utrzymującego w
mocy wyrok Sądu Rejonowego w L. z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...)

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego K. Z. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w L. uznał oskarżonego K. Z. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 244 k.k., polegającego na tym, że w dniu 23 lipca 2018 r. w B. , woj. (...) prowadził po drodze publicznej samochód osobowy marki V. o nr rej. (...) nie stosując się w ten sposób do orzeczonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22 czerwca 2017 r., sygn. akt II W (...), zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, za co wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby jednego roku. Nadto, Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku, orzekł podanie wyroku do

publicznej wiadomości poprzez umieszczenie jego odpisu na tablicy ogłoszeń w Sądzie Rejonowym w L. na okres jednego miesiąca od uprawomocnienia się orzeczenia oraz zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego, Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2019 r., sygn. akt II Ka (...), utrzymał zaskarżony wyrok w mocy oraz zwolnił oskarżonego K. Z. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Powyższe orzeczenie Sądu odwoławczego w całości zaskarżył kasacją obrońca skazanego. Obrońca zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. „art. 433 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 244 k.k. w zw. z art. 43 § 3 k.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. - w ten sposób, że sąd odwoławczy nie wyszedł poza granice zaskarżenia, a powinien z uwagi na zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazującej na okoliczność wyłączającą postępowanie w niniejszej sprawie, ponieważ dla skazanego w dniu zdarzenia tj. 23.07.2018 r. nie biegł okres zakazu prowadzenia pojazdów orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22.06.2017r. sygn. akt II W (...), bowiem skazany nie zdał dokumentu prawa jazdy, a dodatkowo nie zakończyło się na dzień zdarzenia ostateczną decyzją administracyjną odebranie uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych, zatem zachodzi tu okoliczność wyłączająca ściganie, i Sąd II instancji powinien uchylić zaskarżone postępowanie i umorzyć sprawę”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie K. Z. od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w L. , wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy skazanego K. Z. , jako oczywiście bezzasadna, podlegała oddaleniu na posiedzeniu bez udziału stron, w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Zgodnie z art. 519 k.p.k. kasacja może być co do zasady wniesiona od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie, a

powodem jej wniesienia mogą być uchybienia wymienione w art. 439 k.p.k. lub inne rażące naruszenia prawa, jeżeli mogły one mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Kolejne obostrzenie przewiduje art. 523 § 2 k.p.k., który stanowi, że kasację na korzyść można wnieść jedynie w razie skazania oskarżonego za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. Ograniczenie to nie dotyczy kasacji wniesionej w powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.)

Oczywista bezzasadność kasacji zachodzi natomiast w sytuacji, gdy już na pierwszy rzut oka, w wyniku pobieżnej analizy zarzutów w niej zawartych nasuwa się spostrzeżenie, że nie są one trafne, a przedstawione w niej wnioski nie odpowiadają zaistniałym w sprawie realiom procesowym (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2018 r., sygn. akt V KK 397/17).

Lektura treści zarzutu i uzasadnienia kasacji obrońcy skazanego K. Z. pozwala uznać ją za oczywiście bezzasadną. Z uwagi na fakt, że wobec K. Z. w niniejszej sprawie orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, obrońca powołał jako podstawę kasacji przesłankę bezwzględnej przyczyny odwoławczej. Skarżący zarzucił Sądowi odwoławczemu obrazę art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 244 k.k. w zw. z art. 43 § 3 k.k. w zw. z art. 437 § 2 k.p.k. Uchybienia tego, zdaniem autora kasacji, Sąd ad quem miał dopuścić się poprzez to, że nie wyszedł poza granice zaskarżenia, pomimo tego, że w sprawie zaistniała bezwzględna przyczyna odwoławcza w postaci innej okoliczności wyłączającej ściganie. Zdaniem obrońcy wobec skazanego K. Z. w dniu zdarzenia, tj. 23 lipca 2018 r., nie biegł okres zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22.06.2017 r., sygn. akt II W (...), gdyż skazany nie zdał dokumentu prawa jazdy, a na dzień zdarzenia nie zakończyło się ostateczną decyzją administracyjną odebranie mu uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych. To, zdaniem obrony, wykluczało możliwość przypisania K. Z. przestępstwa z art. 244 k.k.

Zaprezentowanego powyżej stanowiska obrońcy skazanego nie sposób zaaprobować. Wbrew twierdzeniu skarżącego, w niniejszej sprawie nie zaistniała

sygnalizowana w kasacji bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., ani też inna przesłanka z art. 439 k.p.k. powodująca bezwzględną konieczność ingerencji w orzeczenie Sądu odwoławczego. Błędne jest rozumowanie skarżącego, gdy wskazuje, że w dniu zdarzenia 23 lipca 2018 r. skazanego nie obowiązywał jeszcze zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów orzeczony wobec niego wyrokiem Sądu Rejonowego w L. z dnia 22.06.2017 r., sygn. akt II W (...), skoro do dnia tego K. Z. nie zdał dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów. Wbrew sugestiom autora kasacji, zdanie dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów nie stanowi warunku *sine qua non* do rozpoczęcia obowiązywania zakazu. Wnioskując w powyższy sposób obrońca skazanego zdaje się nie dostrzegać różnicy pomiędzy pojęciami „obowiązywania” zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów, a „terminem obowiązywania” i „biegiem okresu” tego zakazu. Zgodnie bowiem z literalnym brzmieniem art. 43 § 2 k.k. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia, natomiast art. 43 § 3 k.k. stanowi, że do chwili wykonania obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu okres, na który orzeczono zakaz, nie biegnie.

Powyższy problem interpretacyjny był przedmiotem analizy Sądu Najwyższego, który w rozstrzygnięciach dotyczących tożsamej kwestii jednoznacznie opowiadał się, że czym innym jest obowiązywanie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (który to zakaz zgodnie z art. 43 § 2 k.k. obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia), a czym innym jest wstrzymanie terminu biegu zakazu z uwagi na nieoddanie przez skazanego dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu (art. 43 § 3 k.k.). W powołanych wyżej orzeczeniach konsekwentnie wskazywano, że jeżeli osoba, wobec której orzeczono zakaz nie odda dokumentu, to automatycznie wydłuża się w stosunku do niej faktyczny okres niemożności prowadzenia pojazdów poprzez wstrzymanie biegu okresu takiego zakazu dopóki nie zdeponuje ona owego dokumentu, co jednak nie zmienia faktu, że zakaz ten obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 marca 2014 r., sygn. akt III KK 416/13, postanowienie Sądu Najwyższego z 20

czerwca 2013 r., sygn. akt I KZP 4/13 czy postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2012 r., sygn. akt V KK 70/12).

Sytuacji prawnej skazanego w żaden sposób nie zmienia, co stara się przeforsować skarżący, fakt, że w dacie przypisanego K. Z. czynu, nadal toczyło się wobec niego postępowanie administracyjne w przedmiocie cofnięcia mu uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych, w związku z zaskarżeniem przez skazanego Decyzji Starosty L. z dnia 31 stycznia 2018 r. o cofnięciu skazanemu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B i T o nr. K.(...). do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w P., a następnie rozstrzygnięcia Samorządowego Kolegium Odwoławczego w P. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...].

Wskazać bowiem należy, że ustawodawca nie wiąże momentu początkowego obowiązywania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów z wydaniem przez starostę decyzji o cofnięciu uprawnień, czy innych ewentualnych dalszych rozstrzygnięć wydanych w toku postępowania administracyjnego. Źródłem tego zakazu jest prawomocny wyrok sądu nakładający na skazanego zakaz z art. 42 § 1-4 k.k., a nie decyzja organu administracji publicznej o cofnięciu uprawnień, wydana na podstawie art. 182 § 2 k.k.w. w zw. z art. 43 § 3 k.k. Okoliczność toczenia się postępowania administracyjnego jest zatem irrelevantna dla oceny trafności przypisania K, Z. czynu z art. 244 k.k., który penalizuje zachowanie sprawcy polegające na niestosowaniu się do orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów.

Kluczowe znaczenie w tej kwestii ma natomiast fakt istnienia w momencie zdarzenia z dnia 23 lipca 2018 r. prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 22 czerwca 2017 r., sygn. II W (...), skazującego K. Z. , mocą którego orzeczono wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku i 6 miesięcy i istniejąca po stronie skazanego świadomość tego zakazu. Ta ostatnia na gruncie niniejszej sprawy nie była kwestionowana oraz jawi się jako oczywista, chociażby z uwagi na podjęte przez skazanego działania zaskarżające Decyzję Starosty L. z dnia 31 stycznia 2018 r. do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w P.. Okoliczność trwającego postępowania administracyjnego, jak słusznie wskazał prokurator w odpowiedzi na kasację,

miałaby natomiast istotne znaczenie w sytuacji, gdyby K. Z. został oskarżony i skazany za czyn z art. 180a k.k.

Reasumując, kontrola odwoławcza przeprowadzona w niniejszej sprawie przez Sąd Okręgowy w P. dokonana została w sposób właściwy. Sąd ten rozpoznał rzetelnie obydwa zarzuty apelacji, czyniąc zadość wymogom określonym w art. 433 § 2 k.p.k., a swoje rozstrzygnięcie prawidłowo umotywował, w pełni respektując treść art. 457 § 3 k.p.k. Powyższe przesądziło o oczywistej bezzasadności wywiedzionej przez obrońcę skazanego K. Z. kasacji.

Nie znajdując podstaw do zwolnienia skazanego od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy obciążył K. Z. tymi kosztami w całości.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.